

IZBORNOM VEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA, BEOGRAD

U Beogradu, 27. avgust 2018.

Odlukom Izbornog veća Filozofskog fakulteta od 28. juna 2018. godine izabrani smo u komisiju za pripremu referata o kandidatima za izbor u zvanje DOCENTA za užu naučnu oblast ARHEOLOGIJA sa punim radnim vremenom na određeno vreme od pet godina. Na konkurs objavljen u Oglasim novinama Nacionalne službe za zapošljavanje „Poslovi“ od 4. jula 2018. godine prijavljen je samo jedan kandidat, **dr Zorica Kuzmanović**. Zadovoljstvo nam je da Veću podnesemo sledeći

IZVEŠTAJ

Zorica Kuzmanović rođena je 1982. godine u Tesliću. Diplomirala je 2006. godine na Odeljenju za arheologiju Filozofskog fakulteta, a godine 2008. na istom Odeljenju odbranila je završni rad na diplomskim akademskim studijama – master, pošto je sve ispite na ovom nivou studija položila sa najvišom ocenom. Iste godine upisana je na doktorske studije, koje je sa uspehom okončala i septembra 2012. godine odbranila tezu pod naslovom *Refleksivna priroda arheološkog zaključivanja – studija slučaja korpusa helenističkih nalaza u Srbiji*. Od 2010. godine zaposlena je kao saradnik u nastavi, od 2011. kao asistent, a od 2013. kao docent na Odeljenju za arheologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Od poslednjeg izbora u zvanje docenta, dr Kuzmanović objavila je šest naučnih radova (dva u međunarodnim časopisima na AHSCI i na ERIH listi), tri u časopisu kategorije M 24, jedan u nacionalnom časopisu), učestvovala na jednom međunarodnom i tri domaća naučna skupa, gde je takođe bila i član naučnog odbora i urednik knjiga apstrakata, kao i gost-urednik tematskog broja časopisa *Etno-antropološki problemi* (2014, 9/3). Takođe je održala tri predavanja po pozivu: dva u okviru *Seminars on Ancient Greek Literature and Culture*, European Cultural Centre of Delphi, i jedno na Univerzitetu u Granadi, Španija, u okviru *Mes de*

la Arqueologia i Educion. Las Culturas de la Muerte, La Asociacion Union por la Defensa de la Arqueologia (UDA). Tokom školske 2015 – 2016. godine bila je stipendista u okviru programa akademske razmene *Erazmus Mundus Partnership* na *Facultad de Filosofia y Letras, Universidad de Granada* (Španija). Od 2011. godine član je istraživačkog tima projekta Filozofskog fakulteta u Beogradu *Arheološka kultura i identitet na zapadnom Balkanu*, koji finansira Ministarstvo nauke i obrazovanja Republike Srbije. Koleginica doc. dr Zorica Kuzmanović ovim u potpunosti ispunjava i premašuje formalne zahteve za reizbor u zvanje docenta propisane Statutom Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Kvalitet objavljenih radova koleginice dr Kuzmanović ukazuje na izuzetnu istraživačku zrelost, koja je s razlogom prepoznata na međunarodnoj naučnoj sceni. Ovo se pre svega odnosi na njen koautorski rad sa dr Ivanom Vranićem, „*On the Reflexive Nature of Archaeologies of the Western Balkan Iron Age: A Case Study of the Illyrian Argument*”, koji je proistekao je iz izlaganja na skupu *Theory and Method in the Prehistoric Archaeology of Central Europe* i objavljen u časopisu *Anthropologie – International Journal of the Science of Man*, Vol. 51/2013, No. 2: 249-259. (časopis na ERIH listi). U ovom tekstu dr Kuzmanović otvara pitanja arheološkog tumačenja kolektivnih identiteta u prošlosti, posebnu pažnju posvećujući pitanju etničke atribucije zajednica koje su naseljavale centralni Balkan tokom kasne praistorije. Na taj način, ona nastavlja istraživačku putanju kojoj je posvetila i niz svojih prethodnih radova, razrađujući koncept refleksivnosti u arheološkom istraživanju i problematizujući odnos između posmatrane prošlosti i sadašnjosti iz koje deluje istraživač.

Uzajamna zavisnost narativa o prošlosti i savremenog konteksta u kojem se odvija istraživanje posebno je temeljno razrađena u radu „*Roman Emperors and Identity Constructions in Contemporary Serbia*” (koautor Vladimir D. Mihajlović), objavljenom u časopisu *Identities: Global Studies in Culture and Power*, Vol.22/2014, No. 4: 416-432, koji se nalazi na AHSCI listi. Uloga i značaj pojedinih segmenata prošlosti u savremenom javnom diskursu i formiranju kolektivnih identiteta u ovom radu posmatra se na primeru recepcije rimske baštine u Srbiji.

U radu „*Recepcija prošlosti u helenističkom periodu: ugledanje, kopiranje i kolekcionarstva*“ (*Apxauka* 3/2015, Beograd: Filozofski fakultet, 149-165.) dr Kuzmanović ukazuje na činjenicu da slike prošlosti igraju značajnu ulogu u formiranju vrednosnih sudova u okviru različitih kulturnih situacija i da na taj način nastaju složeni koncepti koji se dalje prenose i učvršćuju. Specifičan odnos prema protoku vremena i prenošenju kulturnih oblika koji se može uočiti u disciplinarnoj tradiciji srpske arheologije temeljno je razmatran u radu „*Balkan kao vremenska odrednica – diskurs balkanizma u srpskoj arheologiji*“, *Etnoantropološki problemi* 10/3 (2015), Beograd: Filozofski fakultet, 645-659. (koautor S. Babić), gde se takođe analizira i uzajamna povezanost različitih disciplina koje se bave prošlošću, pa se tako prati linija koja povezuje radove Milana Budimira sa tekstovima vodećih srpskih arheologa, poput Dragoslava Srejića.

Radom „*Diskontinuitet posmrtnih rituala u mlađoj praistoriji centralnog Balkana*“ (*Etnoantropološki problemi* 12/3 (2017), Beograd: Filozofski fakultet, 725-748.) dr Kuzmanović najavljuje novi pravac svojih istraživanja, usmeren na funerarne arheološke spomenike i na teorijsko-metodološke pretpostavke ove vrste istraživanja. Razradom primene koncepta etniciteta u arheologiji, u ovom radu jasno i kompetentno se artikuliše potreba da se promene u posmrtnom ritusu posmatraju sa stanovišta koje prevazilazi automatsko kulturno/etničko atribuiranje nalaza i čitavih teritorija pretpostavljenim etničkim grupama, već da pojava različitih funerarnih oblika može ukazivati na složene socijalne procese nezavisne od modernog shvatanja etničke pripadnosti.

Tekst „*Atenica: U potrazi za izgubljenim staništem*“ (*Etnoantropološki problemi* 11/3 (2016), Beograd: Filozofski fakultet, 645-659, koautor S. Babić) problematizuje odnos terenskog istraživanja, beleženja preliminarnih zapažanja prilikom iskopavanja, potonjeg publikovanja i daljeg prenošenja zaključaka. Terensko istraživanje u arheologiji se pojednostavljeno shvata kao objektivno prikupljanje činjenica, dok se poslednjih decenija u evropskoj literaturi sve jasnije artikuliše pristup koji ukazuje da su već preliminarna zapažanja snažno uslovljena očekivanjima i pred-sudovima istraživača, koji se potom mrežom autoritativnog citiranja pretvaraju u stalna mesta. Kritičko preispitivanje ovih čvorišnih tačaka discipline ukazuje na drugačije mogućnosti interpretacije nekih od posebno značajnih arheoloških spomenika, kao što je slučaj sa tzv. „kneževskom nekropolom“ u Atenici kod Čačka.

U svojim člancima objavljenim posle poslednjeg izbora u zvanje, kao i u priložima na domaćim i međunarodnim konferencijama, doc. dr Kuzmanović dosledno prati i razvija nekoliko međusobno povezanih istraživačkih pitanja: kolektivni identiteti u prošlosti i sadašnjosti, recepcija prošlosti i uticaj savremenog konteksta istraživanja na akademske narative, refleksivnost arheološkog istraživanja, nužnost temeljog promišljanja teorijsko-metodoloških osnova discipline. Njeni tekstovi su izuzetno kompetentno utemeljeni u opsežnom referentnom okviru koji prevazilazi arheološku literaturu i često zalazi u interdisciplinarna razmatranja u polju koje povezuje antropologiju, istoriju, sociologiju, klasične studije. Doprinos ovog istraživačkog opusa unapređenju arheologije u našoj sredini tim je veći, s obzirom da dr Kuzmanović konzistentno primenjuje nove i kompleksne pristupe istraživanju. Visok kvalitet njenog rada prepoznat je i kroz dodelu postdoktorske stipendije u okviru programa akademske razmene *Erazmus Mundus Partnership* i boravak na *Facultad de Filosofia y Letras, Universidad de Granada* u Španiji tokom školske 2015 – 2016. godine, gde je održala i predavanje po pozivu (2016 – *How to approach mortuary ritual in archaeology? Mes de la Arqueologia i Educion. Las Culturas de la Muerte, La Asociacion Union por la Defensa de la Arqueologia*).

Uz istraživački rad, doc. dr Kuzmanović angažovana je u nastavi na svim nivoima studija, od osnovnih – gde rezultati studentskog vrednovanja potvrđuju njen izuzetno odgovoran i posvećen rad, pa sve do doktorski studija, gde je bila član četiri komisije za odbranu disertacija (Vladimir D. Mihajlović - 2015, Monika Milosavljević - 2015, Vladimir V. Mihajlović - 2016, Milijan Dimitrijević - 2016) . Njen doprinos u permanentnom obnavljanju kurikuluma posebno

je značajan pri uvođenju novih sadržaja, kao što je kurs *Arheologija i javnost*, namenjen studentima osnovnih studija. Uz redovna nastavnička zaduženja, ona je angažovana i u izvođenju izborne prakse za studente arheologije (2012 – 2018.), u okviru aktivnosti vezanih za popularizaciju arheologije i arheološkog nasleđa koje se sprovode u saradnji sa *Centrom za urbani razvoj* (Beograd). Učestvovala je takođe u organizovanju seminara *Arheologija i turizam* za studente arheologije i turizma u saradnji sa organizacijama *Mladi za turizam* (Beograd) i *Centar za urbani razvoj* (Beograd). Osim toga, 2014. godine učestvovala je u osmišljavanju i realizovanju manifestacije *Vikend na Filozofskom*, koja ima za cilj popularizaciju društveno-humanističkih nauka i promociju Filozofskog fakulteta.

U zaključku, ukupan rad doc. dr Zorice Kuzmanović, kako istraživački, tako i nastavni, van svake sumnje upućuje na zrelu, kompetentnu i odgovornu koleginicu, čiji dalji razvoj svakako će nastaviti da unapređuje kvalitet rada Odeljenja za arheologiju. Formalno i suštinski, ona ispunjava i premašuje sve zahteve propisane Statutom Fakulteta i predlažemo Izbornom veću da potvrdi njen ponovni izbor u zvanje docenta.

S poštovanjem,

prof. dr Staša Babić

prof. dr Aleksandar Palavestra

doc. dr Vladimir D. Mihajlović, Odsek za istoriju,
Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu